

**"Svjedočanstva iz prošlosti - upozorenje za sadašnjost:
poučavanje o holokaustu kroz usmenu povijest"**

**Predložak nastavnog plana prema svjedočanstvu:
Židovska djevojčica iz Mostara (Erna Cipra)**

Autori:

Kiril Chapov - Makedonija;
Danijela Martinac - Bosna i Hercegovina;
Hikmet Krkalić - Bosna i Hercegovina;
Mirjana Krnić-Rokočević - Srbija;
Marija Begić - Hrvatska

Tema: Erna Cipra - svjedočanstvo židovske djevojčice iz Mostara

Kontekst:

Drugi svjetski rat, svjedočanstva preživjelih žrtava.

Židovska djevojčica iz Mostara (BiH) Erna Cipra pohađala je prvi razred osnovne škole kada je započeo Drugi svjetski rat. Ona govori o osjećaju obilježnosti i životu u Mostaru na početku rata. Drugi dio videa govori o njihovom životu, u logoru na otoku Rabu. U trećem dijelu iznosi svoje viđenje ratova koje je preživjela.

Aktivnosti/zadaci za učenike:

1. Učenici slušaju, tumače i analiziraju video zapis;
2. Učenici stječu nova i produbljuju već postojeća znanja o pojmovima: holokaust i antisemitizam, kako bi otkrili uzroke i posljedice netrpeljivosti prema drugim narodima, religijama i rasama;
3. Neovisno rade na zadanom tekstu, analiziraju vizualne povijesne izvore, iznose važne podatke i formuliraju zaključke;
4. Rade u grupama. Dijele se u 4 grupe - dvije grupe će obrađivati moralne vrijednosti, a dvije grupe će obrađivati primjene rasnih zakona.

Ciljevi:

- Učenici će biti sposobni usporediti život Židova prije, tijekom i nakon Drugoga svjetskog rata.
- Učenici će prepoznati holokaust kao oblik sustavnog progona i istrebljenja nacije i njene kulture.
- Učenici će razvijati osjećaj empatije, solidarnosti, društveno-istorijske odgovornosti i steći vještinu kritičkog promišljanja istorijskih događaja.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ishodi učenja:

Učenici će:

- moći opisati sudbinu Erne Cipra;
- razviti kritički stav prema holokaustu;
- definirati pojmove stigmatizacija i diskriminacija;
- prepoznati negativnu konotaciju stereotipa;
- kritički analizirati odnos "prijatelji - neprijatelji".

Materijal i potrebna oprema:

Udžbenik povijesti, povijesna karta, fotografije, povijesni atlas, računalo, pametna ploča (ili LCD projektor)

Trajanje: 45 minuta

Tijek nastavnog sata**UVODNI DIO SATA**

U uvodnom dijelu sata ćemo pogledati kratki televizijski prilog o tome tko je bila Erna Cipra.

https://www.youtube.com/watch?v=Ue5d1j-Oj28&ab_channel=CityTelevizijaBiHHD

Pokazujem učenicima sliku škole koju je pohađala Erna Cipra.

Učenici opisuju fotografiju:

1. Što je prikazano na fotografiji?
2. Gdje je snimljena fotografija?
3. Šta mislite, iz kojeg vremenskog razdoblja datira fotografija?
4. Koliko godina imaju učenici na fotografiji?
5. Zašto je snimljena ova fotografija?

Nakon odgovora, uvodimo učenike u nastavnu jedinicu.

Najava na temu:

U ovoj ćemo nastavnoj jedinici govoriti o stradanju Židova u Drugom svjetskom ratu i bliže se upoznat s pojmovima holokaust i antisemitizam.

Ponavljamo s učenicima pojmove holokaust, antisemitizam i genocid.

Učenike dijelimo u četiri skupine kako bismo kroz povijesne vizualne izvore analizirali sudbinu Erna Cipra u Drugom svjetskom ratu.

SREDIŠNJI DIO SATA

Učenici su podijeljeni u četiri skupine te svi slušaju videozapis koji se odnose na svjedočanstvo - Erna Cipra.

Prve dvije grupe odgovaraju na sljedeća pitanja:

1. Koje moralne osobine pokazuje učitelj?
2. Kako se upravnik odnosi prema Erninoj majci?
3. Kako je Ernina obitelj dočekana nakon povratka u Mostar?

Druge dvije grupe odgovaraju na pitanja:

1. Koje rasne zakone prepoznajete u videu?
2. Što se dogodilo sa Erninom obitelji koja je bila u njemačkoj okupacijskoj zoni?
3. Kakav osjećaj izaziva u tebi obilježavanje ljudi?

Učenici javno iznose odgovore, jedna grupa uspoređuje odgovore s drugom grupom koja je imala isti zadatak. U slučaju da ima različitih odgovora, raspravom pokušavamo doći do zajedničkog odgovora.

ZAVRŠNI DIO SATA

Nakon izlaganja svih grupa nastavnik otvara završnu diskusiju s pitanjima:

1. Može li se ponoviti sudbina Erne?
2. Kako Erna uspoređuje ova dva rata?
3. Da li u vašem gradu postoji židovska zajednica i da li postoji sinagoga?

Izvori:

<https://www.youtube.com/watch?v=0PbYoldyKHU>

Ideje za domaću zadaću:

Učenike podijeliti u parove i dati im zadatak da istraže i odaberu jednog pravednika među narodima te o njemu pripreme izlaganje za sljedeći sat.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

